

AGRARIERS

NIEUWSBRIEF VOOR AGRARIËRS IN DE NOORDOOSTPOLDER EN ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND

Een ondernemer uit Espel vertelt over zijn ervaringen met de praktijkproeven op zavelgrond

PRAKTIJKPROEVEN PERCEELAFSPOELING

Binnen het Actieplan Bodem en Water zijn in Flevoland het afgelopen seizoen een aantal maatregelen in ruggenteelten getest. Ze zijn bedoeld om regenwater (bij piekbuien) langer op het land vast te houden en om te voorkomen dat water met meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen afspoelen naar de sloot. De maatregelen zijn op klei en op zavel uitgetoet. Het project is uitgevoerd door adviesbureau CLM in samenwerking met Delphy.

De kwaliteit van het oppervlaktewater verslechtert als er meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in terecht komen

Bij (overvloedige) regen kunnen de toegevoerde meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen van percelen oppervlakkig afspoelen naar sloten. Op verschillende plaatsen in Flevoland worden vóór of tijdens zware regengebuien geulen gegraven om het regenwater rechtstreeks naar de sloot af te voeren. De kostbare meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen worden zo in de geulen meegevoerd en komen in het oppervlaktewater terecht.

Lees verder op de volgende pagina >

In deze nieuwsbrief o.a.:

- ABW-demodagen wasplaatsen
- Schoon boerenerv
- RAAK PRO - Flevo-land in beweging
- Bloembollentelers steeds alerter op emissies
- Interview met Gerard Slotman
- Koers na afronding programma aanleg duurzame oevers
- Najaarschouw
- Waterschap werkt ontwerp voortstuwers uit
- Toedienen van bladmeststoffen

WATERSCHAP
ZUIDERZEE LAND

UW WATERSCHAP

Doel van het project is om maatregelen ten opzichte van elkaar te kunnen vergelijken

Bijvoorbeeld op het vermogen om de infiltratiecapaciteit van een perceel te vergroten en/of water langer vast te houden op het perceel. Daarnaast wordt bekeken of de maatregelen praktisch uit te voeren zijn en wordt een inschatting gemaakt van de financiële kant. Met een aantal ondernemers uit Flevoland is vooraf geïnven-

tariseerd welke opties mogelijk een positief effect op het waterbergend vermogen van een perceel hebben. Verschillende maatregelen uit deze gesprekken zijn uiteindelijk in de praktijkproeven getest, zoals: de inzet van een bodemuitvloeier, haver tussenzaai, erosiestoppers (drempeltjes) tussen de ruggen, het gebruik van een woelpoot bij het aanaarden en verschillende varianten van infiltratiegreppels.

In oktober is het praktische gedeelte van het project afgerond

De praktijkproeven zijn dit voorjaar aangelegd. Op drie momenten zijn de kwaliteit en kwantiteit van het afgespoelde water gemeten. De monsters zijn ter analyse naar een laboratorium gestuurd. CLM is druk bezig met de verwerking van de meetresultaten. De conclusies van dit project worden in de volgende agrarische nieuwsbrief gedeeld. ■

Het peenperceel waarin de praktijkproeven uitgevoerd zijn

ABW-DEMODAGEN WASPLAATSEN

Steeds meer agrariërs leggen wasplaatsen met zuiveringssystemen voor gewasbeschermingsmiddelen aan. Wilt u van henzelf horen waarom ze dit doen en wat hun ervaringen bij aanleg en gebruik zijn? Bezoek dan één of meer van deze bedrijven tijdens de ABW-demodagen wasplaatsen.

Binnenkort stellen ondernemers op verschillende plaatsen in Flevoland hun erf open voor collega-agrariërs

Dat is eind november/begin december. Zo kunt u met eigen ogen zien en ervaren hoe hun wasplaats is ingericht.

Heeft u interesse om eens te gaan kijken?

U bent van harte welkom! Kijk op www.bodemenwaterflevoland.nl/demodagenwasplaatsen voor de data. ■

SCHOON BOERENERF

Het project 'Schoon boerenerf' is een project van LTO Noord en heeft als doel veehouders te informeren over praktische maatregelen die bijdragen aan het bereiken van een emissiearm boerenerf.

Als deelnemer aan het project 'Schoon boerenerf':

- krijgt u gratis advies over de erfsituatie op uw veehouderijbedrijf tijdens een bedrijfsbezoek;
- krijgt u praktische en uitvoerbare oplossingen en tips om knelpunten op het erf op te lossen;
- denken wij met u mee over subsidieregelingen voor (bovenwettelijke) investeringen die eventueel in uw regio beschikbaar zijn;
- kunt u toewerken naar een erfsituatie die aansluit bij de huidige en toekomstige wet- en regelgeving.

Meld u aan op www.schoonboerenerf.nl

Wilt u eerst meer informatie? Ook hiervoor kunt u terecht op de website of bel met LTO Noord, telefoonnummer: 088 888 66 66. Sjoerd van der Meulen en Bianca Domhof staan u graag te woord.

Een e-mail sturen mag ook: info@ltonoord.nl ■

Adviseurs van het LTO Noord project 'Schoon boerenerf' geven u praktische oplossingen en tips voor een emissiearm erf

Aanmelden kan op www.schoonboerenerf.nl

RAAK PRO - FLEVO-LAND IN BEWEGING

Het project Flevo-land in beweging is in 2017 gestart om de bodemverdichting in Flevoland in kaart te brengen. Ongeveer de helft van de landbouwpercelen in Flevoland heeft te maken met bodemverdichting in de ondergrond.

Verdichting wordt veroorzaakt door steeds zwaardere machines die ook onder nattere omstandigheden kunnen blijven doorrijden. Daarnaast zijn er meer nattere perioden door de klimaatverandering en duren de groeiseizoenen langer. Een verdichte bodem is slecht doorwortelbaar en slecht voor de waterhuishouding in natte en droge perioden. Dit kan jaarlijks 10 tot 30 procent minder opbrengst geven.

Verdichting heeft ook gevolgen voor het waterschap

Regenwater kan niet goed wegzakken waardoor meststoffen en restanten van

gewasbeschermingsmiddelen sneller afspoelen naar het oppervlaktewater. Doelen voor de waterkwaliteit komen zo onder druk te staan. Door verdichting blijft het grondwater onvoldoende op peil en is er minder water beschikbaar voor de gewassen in droge perioden. Hierdoor neemt de watervraag in droge perioden toe.

Wie werken samen in het project?

Dat zijn: Waterschap Zuiderzeeland, de provincie Flevoland, Wageningen University en Research, Medusa, Acacia Water, Aequator en Aeres Hogeschool

Dronten als penvoeder. De afgelopen jaren is binnen dit project de bodem in Flevoland op 300 locaties onderzocht. De komende tijd worden de onderzoeksgegevens verwerkt en er worden kaarten gemaakt.

In de volgende agrarische nieuwsbrief staat de nieuwe beslisboom 'Bodemverdichting voor Flevoland'. Deze is binnen het project Flevo-land in beweging ontwikkeld. ■

“Een verdichte bodem is slecht doorwortelbaar en slecht voor de waterhuishouding in natte en droge perioden.”

BLOEMBOLLENTELERS STEEDS ALERTER OP EMISSIES

Op sommige plaatsen meet het waterschap normoverschrijdingen door gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Enkele middelen daarvan gebruiken bollentelers voor het ontsmetten van de bloembollen. Dat ontsmetten doet men meestal met veel zorg voor het watermilieu: overdekt en restanten ontsmettingsvloeistof worden opgevangen.

Bloembollentelers zijn zeer alert en denken goed na over verbeterpunten

Tijdens bedrijfsbezoeken kijkt het waterschap samen met de ondernemer wat er nog beter kan om emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar de sloot te voorkomen. Telers geven bijvoorbeeld aan dat kisten zich bij het ontsmetten, volzuigen met middelen. Vooral bij het dompelen van volledig houten kisten. Als deze kisten tijdens regenbuien buiten

staan, kunnen er makkelijk middelen uitspoelen en van het erf afspoelen naar de sloot. Verschillende bedrijven hebben daarom buiten gestalde kisten direct binnengezet.

Een ander voorbeeld is de omgang met restanten ontsmettingsvloeistof

Een aantal bollentelers wil de restanten verwerken in een zuiveringssysteem

in plaats van over het land uitrijden (dit laatste is niet toegestaan). Ook hiermee verminderen zij emissies naar bodem en oppervlaktewater. Zo werken bollentelers aan schoner water en aan het behoud van het middelenpakket voor de sector. ■

Bloembollentelers slaan ontsmette kisten overdekt op om emissies van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen

AGROHELPDESK

Vragen over maatregelen tegen agrarische emissies?

U kunt bij het waterschap terecht voor gratis advies en voorlichting over te nemen maatregelen om agrarische emissies te verminderen. Denk bijvoorbeeld aan informatie over vaste mestopslag, kuilvoeropslag, wasplaatsen en driftreductie.

Neem contact op met een agrarisch adviseur van het waterschap

Dat kan door een e-mail te sturen naar: agrohulpdesk@zuidzeeland.nl of te bellen met 0320 274 911.

Wij helpen u graag verder!

Wij komen graag langs voor een vrijblijvend gesprek. Een bedrijfsbezoek op uw verzoek staat los van controle.

Interview met Gerard Slootman, door Anko Postma

EMISSIES TEGENGAAN MET SLIMME ERFINRICHTING

Met steun van een POP3-subsidie investeerde bloembollenteler Gerard Slootman in een verbeterde erfinrichting en een ozon installatie voor het reinigen van spuit- en spoelwater. Ook vangt hij nu het regenwater op van al zijn daken en het erf. Erfemissies behoren tot het verleden en de fusariumdruk nam sterk af. "Meer telers zouden zo'n kans moeten krijgen."

"Ik doe al zo lang ik bollenteler ben mijn best om het water niet alle kanten op te laten lopen." Gerard Slootman was van zichzelf altijd al gemotiveerd om netjes te werken. Toch waren er in de loop der jaren ook externe prikkels die hem aan het denken zetten. "Het begon al toen we in 1992 niet meer op het oppervlaktewater mochten lozen", vertelt de bollenteler. "En eind jaren

'90 deed ik mee aan het CLM-project 'Bollenteelt naar 2000'. Dat draaide om schoner werken en de noodzaak om minder te spuiten. Ik ben verdergegaan met wat ik daar heb opgestoken." Ook de frequente controles door het waterschap in de periode van het spoelen hielden hem scherp. De prikkel voor de ingrijpende erfaanpassing die Slootman in 2019

Maatschap Slootman-Claassen

Maatschap Slootman-Claassen uit Espel bestaat uit Gerard Slootman, zijn vrouw Marie-Carien en zoon Rence die de dagelijkse leiding heeft. Bloembollen zijn met 70 hectare de belangrijkste 'tak van sport'; de maatschap teelt tulpen en gladiolen in eigen beheer en sieruien en hyacinten op contract. Ook poot aardappelen en zaaiuien maken deel uit van het bouwplan.

doorvoerde kwam twee jaar eerder. Op initiatief van het Actieplan Bodem en Water Flevoland kwam er een POP3-subsidie beschikbaar voor

>

niet-productieve investeringen. “We hebben met hulp van accountantskantoor Flynth een aanvraag ingediend en die werd gehonoreerd.”

Erf op z'n kop

Slootman pakte het grondig aan. Allereerst werden de bestaande drie bezinkbassins verplaatst; ook kwam er een extra bassin voor de opslag van schoon (regen)water. Het werkplein (de natte zone op het erf waar alle spoel-, ontsmettings- en reinigingswerkzaamheden plaatsvinden) werd uitgebreid en voorzien van een vloeistofdichte betonvloer. De betonplaten die daarvoor het veld moesten ruimen, werden gebruikt om het kistenplein naast de bedrijfsgebouwen uit te breiden. Ook werd in het ontwerp een plek ingeruimd voor de opslag van vaste mest. Alle genoemde oppervlakken zijn rondom voorzien van afwateringsgoten die uitmonden in 1 centraal punt. Van daaruit wordt het water in het eerste bezinkbassin gepompt.

Regenwater en ozon

Tijdens het uitwerken van de plannen kwam Gerard op het idee om ook iets met het regenwater te doen. Voor alle hemelwaterafvoeren werd een apart leidingstelsel onder de betonvloeren aangelegd; het regenwater wordt vanuit een verzamelput in het schoonwaterbassin gepompt. “Het is het mooiste water dat er is en het is gratis”, motiveert Slootman. “Dat moet je niet zomaar laten weglopen. Collega's die met hun erf aan de slag willen, zou ik altijd adviseren om de opvang van regenwater in de plannen mee te nemen.”

Slotstuk van de operatie was de ingebruikname van een ozoninstallatie. Die reinigt water uit het derde bezinkbassin dat na behandeling in het schoon-

waterbassin wordt gepompt. Dit water wordt gebruikt in de laatste fase van het spoelproces en voor het vullen van de veldspuit. “Ozon breekt 99% van de ziektekiemen en gewasbeschermingsmiddelen af”, weet Slootman. “Het is zeer effectief.”

Schoner water

Slootman is ronduit tevreden over de effecten van zijn investeringen. “De kwaliteit van het water in de bassins is met sprongen vooruitgegaan; er zit veel meer leven in. Het krioelt rond de bassins van de kikkers en de rugstreeppadden.” Ook bedrijfsmatig ziet hij verbetering. “Door de aanpassingen zijn het erf en de bassins nu een gesloten systeem zonder emissie naar het oppervlaktewater. De fusariumdruk is dankzij het schonere spoelwater ca. 60% lager dan vroeger. En ik heb geen bronwater meer nodig.”

“De fusariumdruk is dankzij het schonere spoelwater ca. 60% lager dan vroeger. En ik heb geen bronwater meer nodig”

Gerard Slootman,
bloembollenteler

“De kwaliteit van het water in de bassins is met sprongen vooruitgegaan; er zit veel meer leven in. Het krioelt rond de bassins van de kikkers en de rugstreeppadden.”

Tegenover alle voordelen en positieve effecten staat een forse investering, erkent Slootman. “Het werd behapbaar door mee te werken bij de aanleg en dankzij de POP3-subsidie. Ik zet graag een stapje extra om te laten zien dat we het als sector goed doen. Maar we worden door de publieke opinie min of meer gedwongen om harder te lopen dan we economisch aan kunnen. Het zou mooi zijn als de overheid meer z'n best doet om dit soort oplossingen bereikbaar te maken voor meer telers. Want er liggen kansen zat.” ■

KOERS NA AFRONDING PROGRAMMA AANLEG DUURZAME OEVERS

Waterschap Zuiderzeeland legt in de periode 2017-2021 ruim 100 kilometer duurzame oevers aan in het landelijke gebied. De laatste 9 kilometers worden aangelegd bij de Lage Knartocht langs de Knardijk. Het meerjarige project 'Aanleg Duurzame Oevers' wordt in het voorjaar van 2022 afgerond. Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling betaalde hieraan mee. Nu de afronding in zicht is, is de vraag hoe nu verder?

Na een evaluatie volgt een besluit over de rest van de oevers

De aanleg van duurzame oevers is niet een doel op zich. De redenen voor een duurzame inrichting van de oevers zijn gebaseerd op ecologische verbetering van de watersystemen en kostenbesparingen op de langere

termijn. 40% van de oevers (totaal ca. 1.500 km) in het beheergebied van het waterschap is nu duurzaam of natuurvriendelijk ingericht. Daarmee voldoet Zuiderzeeland aan de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een besluit over het onderhoud en inrichting van de overige 60% - de nog niet duurzaam ingerichte oevers -

wordt in 2022 genomen. Vooraf aan dit besluit gaat het algemeen bestuur (Algemene Vergadering) dit project eerst evalueren.

Het effect van duurzame oevers op de waterkwaliteit wordt bestudeerd

Op Europees niveau zijn KRW-afspraken gemaakt over het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater. De waterbeheerders krijgen zoveel mogelijk vrijheid om die verbeteringen waar te maken. De keuze van Waterschap Zuiderzeeland is daarbij onder andere gevallen op de aanleg van 40% duurzame oevers in de tochten in zijn beheergebied. Het

>

waterschap moet wel aantonen dat het voldoet aan de KRW-afspraken. Het is dan ook van belang om het effect van de duurzame inrichting op het verbeteren van de waterkwaliteit te onderzoeken. De eerste onderzoeksresultaten laten een positief effect op waterplanten en waterdierpjes zien.

Het onderhoud van de duurzame oevers is belangrijk voor het eindresultaat

Het ecologische succes van de duurzame oevers is ook afhankelijk van hoe de oevers er na verloop van tijd uitzien. Elke twee jaar wordt het riet van de plasberm geklepeld en op basis van de huidige inschattingen worden de oevers elke 10 jaar uitgekraasd. Het waterschap heeft inmiddels ervaring met de resultaten van het maaien en krijgt ook steeds meer inzicht in de effecten van het uitkrabben van de

duurzaam ingerichte oevers. Op deze manier hoopt Zuiderzeeland steeds meer kennis op te bouwen hoe deze oevers het beste onderhouden kunnen worden.

Het financiële succes wordt pas over meer dan 50 jaar duidelijk

De extra kosten voor de aanleg van duurzame oevers en de kosten voor het onderhouden hiervan worden op lange termijn terugverdiend. Dat komt door de verwachte langere levensduur van de houten constructie. Deze constructie wordt volledig onder water aangelegd. De verwachting is dat een

duurzame oever hierdoor minimaal een drie keer langere levensduur heeft dan een traditionele oeverconstructie. Naast een financiële besparing betekent dit ook belangrijke winst voor het milieu, ook mede doordat bij duurzame oevers geen tropisch hardhout wordt gebruikt. ■

“Duurzame oevers zorgen voor ecologische verbetering van de watersystemen en kostenbesparingen op de langere termijn”

De aanleg van deze duurzame oevers is mede mogelijk gemaakt door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: 'Europa investeert in zijn platteland.'

Provincie Flevoland is belast met de uitvoering van de subsidie.

NAJAARSCHOUW

Schone sloten zorgen voor een goede afvoer van het water. Zeker in het najaar zijn schone sloten belangrijk, omdat het dan meer regent en harder waait.

Het waterschap vraagt alle eigenaren van sloten om hun sloot vóór maandag 15 november 2021 vrij te maken van begroeiing (o.a. riet), zodat het water goed kan doorstromen.

Op 15 november controleren medewerkers van Waterschap Zuiderzeeland of de sloten goed onderhouden zijn. Samen zorgen we zo voor goed waterbeheer. ■

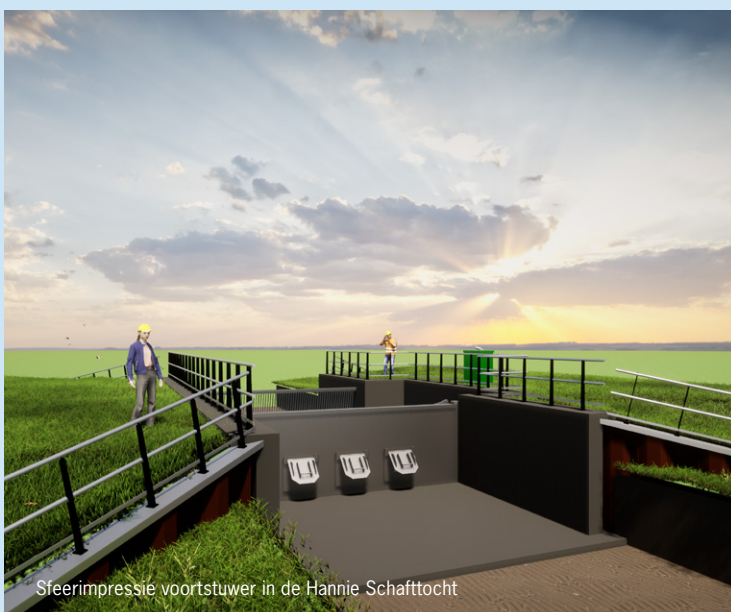
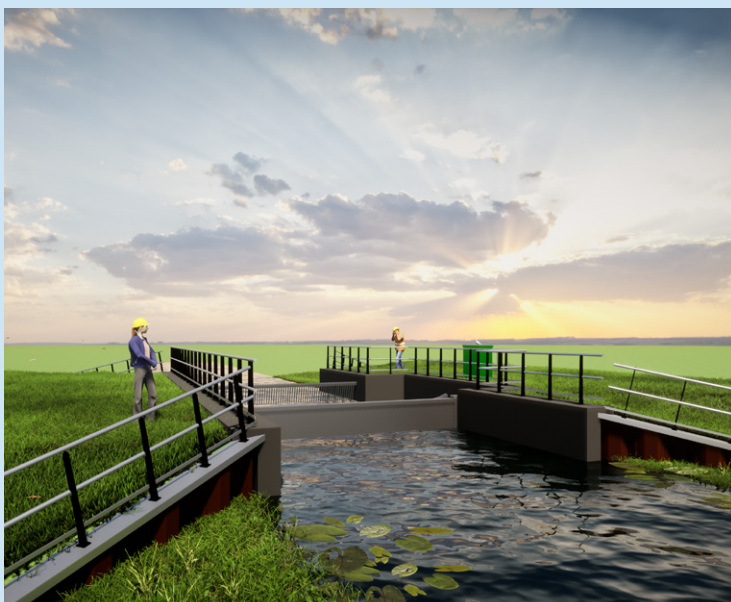
Kijk voor meer informatie op www.zuiderzeeland.nl/schouw. Hier vindt u ook de schouwkaart.

WATERSCHAP WERKT ONTWERP VOORTSTUWERS UIT

Voor het ontwerp van de voortstuwers werkt het waterschap samen met Buro Noord. Het ingenieursbureau helpt het waterschap bij de technische uitwerking van het ontwerp. Buro Noord maakt het ontwerp voor de voortstuwers en de te plaatsen pomp in de Zuider-d-tocht, ten zuiden van Emmeloord.

Het nieuwe ontwerp:

Sfeerimpressie voortstuwer in de Hannie Schafftocht

De nieuwe ontwerpen hebben minder impact op de naastgelegen kavels

Ook zijn de (nieuwe) varianten minder complex en nemen ze minder ruimte in. Buro Noord werkte de varianten uit naar aanleiding van overleggen en het plan van aanpak.

Er kwamen drie bezwaren op het Projectplan Waterwet binnen

Dit voorjaar lag het Projectplan Waterwet ter inzage. In augustus zijn de bezwaren bij de bezwarencommissie behandeld. Het waterschap heeft over de uitkomst van de hoorzitting contact met de indieners van deze bezwaren.

Het waterschap heeft alle varianten beoordeeld en het beste ontwerp gekozen

De winnende variant (ontwerp) werkte Buro Noord verder uit tot het Voorlopige Ontwerp. Het Voorlopige Ontwerp is op 12 oktober besproken met de belanghebbenden die direct aan de tocht grenzen. Hieronder staat een sfeerimpressie. Deze variant bestaat uit een sluisdeur waarin de voortstuwers (pompen) zijn verwerkt en binnen de huidige breedte van de tocht past.

“De (nieuwe) varianten zijn minder complex en nemen minder ruimte in.”

>

Het project liep door het uitwerken van de verschillende varianten vertraging op

De oorspronkelijke planning was al krap. Daarnaast was er vertraging door de Coronamaatregelen. Hierdoor konden de gesprekken met de aangelanden tijdelijk niet doorgaan. Het waterschap heeft daarom de planning

herzien en is van plan uitstel bij de subsidieverstrekker aan te vragen. ■

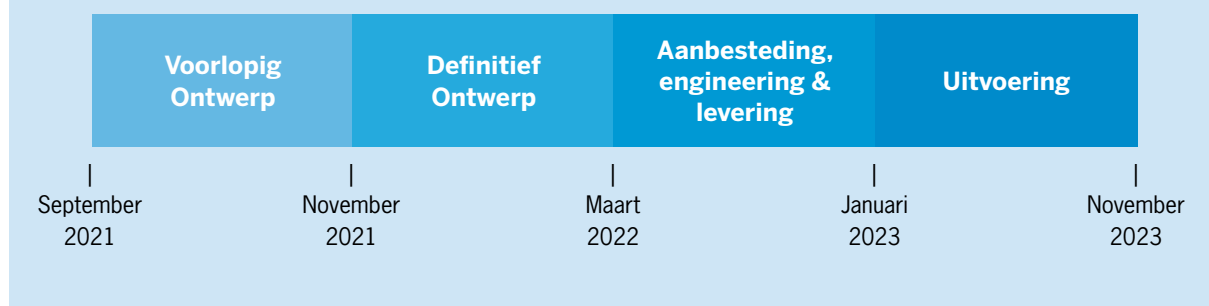

Meer informatie?

Kijk op www.zuiderzeeland.nl/voorstuwers-noordoostpolder of stuur een e-mail naar: voorstuwers@zuiderzeeland.nl.

De plaatsing van de voortstuwers en de pomp wordt medegefinancierd door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: "Europa investeert in zijn platteland"

De nieuwe planning ziet er als volgt uit:

TOEDIENEN VAN BLADMESTSTOFFEN

Met spuitapparatuur dienen agrariërs niet alleen gewasbeschermingsmiddelen, maar ook bladmeststoffen toe. Deze meststoffen zijn nodig voor een goede groei van uw landbouwgewassen. Welke milieuregels gelden bij het toepassen van bladmeststoffen langs sloten?

In het Activiteitenbesluit staan de volgende milieuregels:

- aanhouden van een teeltvrije zone, die hetzelfde is als bij het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen;
- gebruik maken van ten minste 50% driftreducerende spuitdoppen en een kantdop langs de sloot en spuitdophoogte maximaal 50 cm boven het gewas bij neerwaarts te bespuiten gewassen in de akkerbouw, bloembollenteelt e.d.;

Perceel fruitbomen met een naastgelegen sloot

- spuitdoppen niet naar de sloot richten bij opwaarts en zijwaarts te bespuiten gewassen in de fruitteelt en boomkwekerij. ■

“Richt spuitdoppen niet naar de sloot.”

UITBREIDING GRONDWATERMEETNET

Waterschap Zuiderzeeland legt in 2021 en 2022 een grondwatermeetnet aan in zijn hele beheergebied. Dit grondwatermeetnet geeft een goed beeld van hoe hoog of hoe laag het grondwater staat. Ook geeft het een goed beeld of er veel of weinig kwel aanwezig is.

In totaal komen er 144 extra meetpunten bij

Het waterschap heeft al een aantal grondwatermeetpunten. Dit zijn er te weinig om een volledig beeld van de grondwaterstand in Flevoland te krijgen.

Op ieder meetpunt worden één of twee peilbuizen geplaatst. Deze zijn voorzien van meetapparatuur.

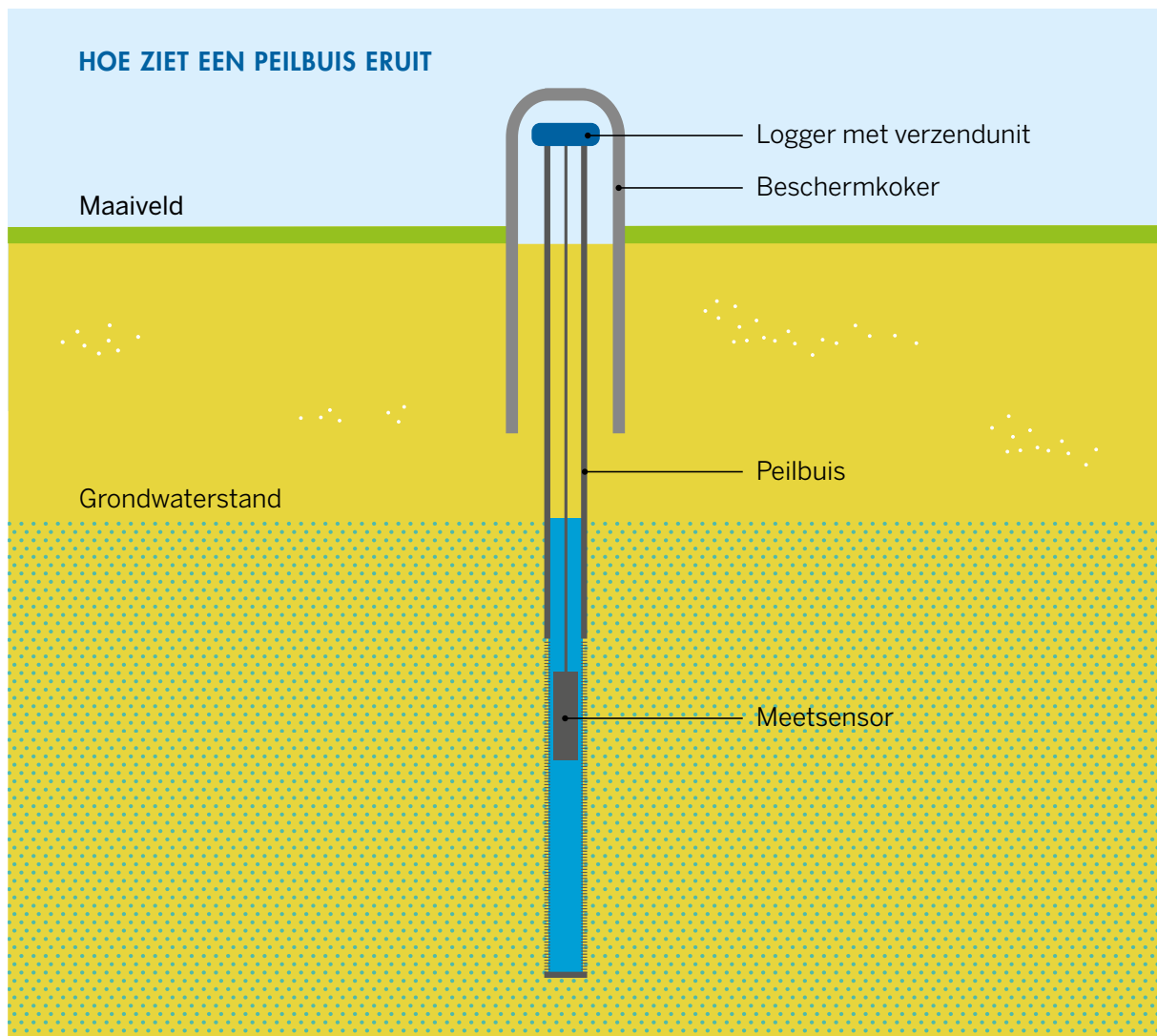
Ook agrariërs kunnen de gegevens goed gebruiken

Bijvoorbeeld om te weten hoe het staat met de vochtigheid van de bodem en hoe hoog de grondwaterstand is. Dat kan handig zijn bij zowel natte als droge omstandigheden. Zo kunnen agrariërs besluiten om gewassen wel of niet te beregenen. Enkele meetpunten worden uitgerust met een neerslagmeter. Alle actuele standen komen op de website van het waterschap te staan.

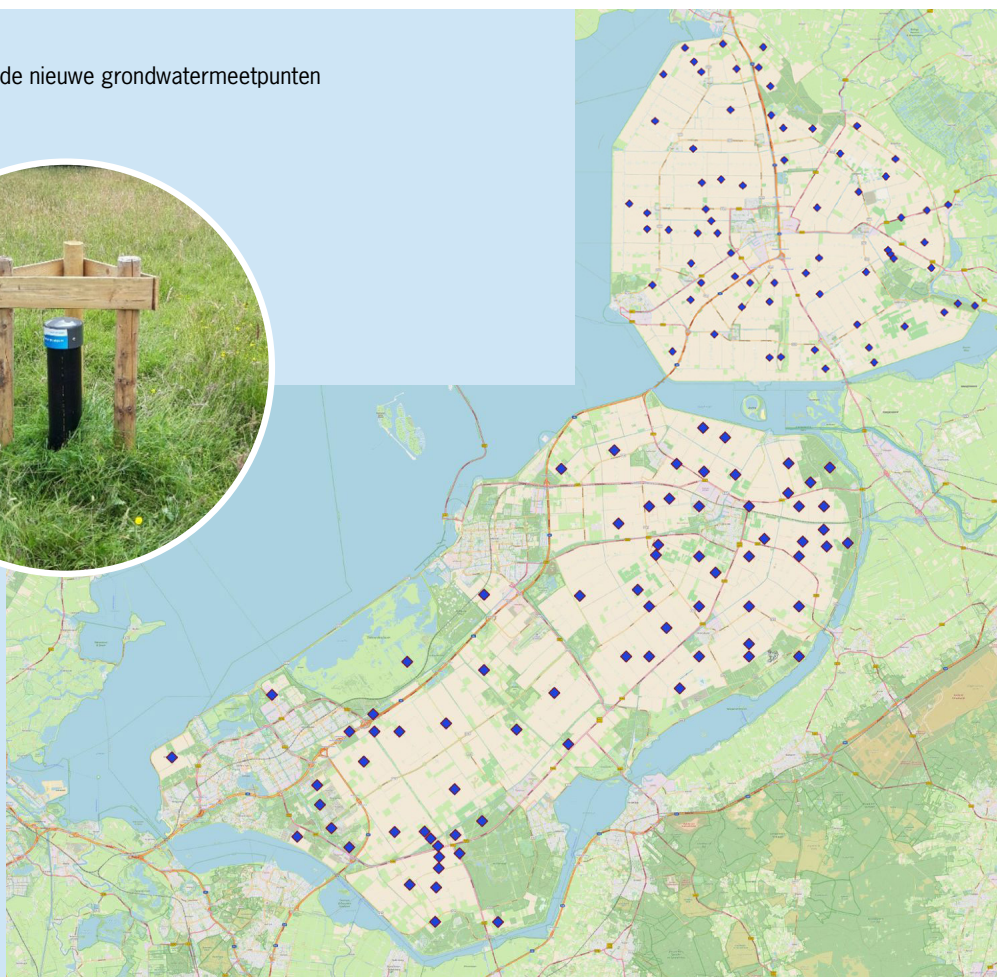
Schoon en voldoende grondwater is van groot belang voor de landbouw

Een optimale grondwaterstand zorgt voor de juiste drooglegging en voorkomt scheurvorming. Schoon grondwater is essentieel voor beregening van gewassen. Het beheer van het ondiepe grondwater is één van de hoofdtaken van het waterschap. ■

Meer informatie over het grondwatermeetnet en de aanleg daarvan zijn te vinden op de website www.zuiderzeeland.nl/grondwatermeetnet.

◆ Hier komen de nieuwe grondwatermeetpunten

PROJECT WATERBESCHIKBAARHEID BINNENKORT IN DE ALGEMENE VERGADERING

Op woensdag 24 november 2021 behandelt de Algemene Vergadering (AV) van het waterschap het projectvoorstel Waterbeschikbaarheid. De AV wordt dan geïnformeerd over de scope en planning van dit project.

Waterbeschikbaarheid gaat over situaties waarin er minder water of water van minder goede kwaliteit beschikbaar is dan gewenst. Vanaf 10 november 2021 kunt u de vergaderstukken voor de AV

van 24 november inzien via www.zuiderzeeland.nl/vergaderstukken. In de volgende agrarische nieuwsbrief vertellen wij u meer over het project Waterbeschikbaarheid. ■

LIEVER DIGITAAL?

Ontvangt u de agrarische nieuwsbrief met ingang van 2022 liever in uw mailbox?

Stuur dan een mail met uw (bedrijfs)naam en het e-mailadres waarop u de nieuwsbrief wilt ontvangen naar agrarischnieuwsbrief@zuiderzeeland.nl

VELDSPUIT MET VERLAAGDE SPUITBOOM

In de praktijk is de veldspuit met verlaagde spuitboom voor toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in opkomst. Uit onderzoek is bekend dat bij verlaging van de spuitboom de driftreductie toeneemt. Dit komt doordat de wind minder vat krijgt op de druppels spuitvloeistof. Het waterschap informeert u over de actualiteiten rondom deze spuittechniek.

Spuittechniek voorsnog in driftreductieklasse 90%

De veldspuit met verlaagde spuitboom staat in tabel 1 op de DRT-lijst en is ingedeeld in de driftreductieklasse (DRT-klasse) 90%. De hiervoor benodigde instellingen zijn:

- spuitdoppen minimaal 50% driftreducerend (DRD-klasse 50%) met een tophoek van maximaal 90° *);
- bijbehorende kantdop minimaal 50% driftreducerend (DRD-klasse 50%);
- spuitdophoogte maximaal 30 cm boven het gewas en de kale grond;
- spuitdopafstand 25 cm;
- rijsnelheid maximaal 8 km/uur.

*) Deze spuitdoppen vindt u in tabel 1b op de DRD-lijst.

In de praktijk is een sterke wens dat de veldspuit met verlaagde spuitboom in een hogere driftreductieklasse dan 90% (minimaal DRT-klasse 95%) komt. Zover is het echter nog niet. Eerst moeten spuitdoppen met een tophoek van maximaal 90° in (een) hogere DRD-klasse(n) dan 50% beschikbaar komen. Vervolgens moet een aanvraag met onderbouwing voor indeling van deze spuittechniek in DRT-klasse 95% en eventueel hogere DRT-klasse(n) bij de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT) worden ingediend. Het landbouwbedrijfsleven is hiermee bezig.

Een veldspuit met verlaagde spuitboom

Spuitdoppen met tophoek van 80°-90° in hogere DRD-klasse(n) dan 50%

Voor het indelen van spuitdoppen met een tophoek van 80°-90° in hogere DRD-klasse(n) dan 50% moest eerst het meetprotocol worden aangepast. In het voorjaar van 2021 is dit gerealiseerd. Afgelopen zomer zijn de spuitdoppen TeeJet AI80015 en AI8002 door de TCT ingedeeld in de DRD-klasse 75%. U kunt dit zien in tabel 1b op de DRD-lijst.

Voor wat betreft de Agrotop AirMix 80-025 HC in deze tabel is het advies om deze spuitdoppen niet op de verlaagde spuitboom te gebruiken. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de dwarsverdeling van spuitvloeistof slecht is.

Spuitdoppen met tophoek van 110°-120°

Enkele agrariërs gebruiken in de praktijk een veldspuit met verlaagde spuitboom, waarop driftreducerende spuitdoppen met een tophoek van 110° of 120° (minimaal DRD-klasse 50%) zijn gemonteerd. Dit voldoet niet aan de eis van een tophoek van maximaal 90°. Voor het gebruik van deze spuitdoppen op de verlaagde spuitboom zal het landbouwbedrijfsleven een aanvraag met onderbouwing bij de TCT moeten indienen.

Neem contact op met het waterschap bij vragen!

Wij kunnen ons voorstellen dat u vragen heeft over spuittechnieken en spuitdoppen. Neem hiervoor contact op met Bert van den Bosch, adviseur van Waterschap Zuiderzeeland.

Hij is bereikbaar op

06 11 32 41 06 of per e-mail:

b.vandenbosch@zuiderzeeland.nl. ■

WASWATER VAN OPSLAGKISTEN

Uit onderzoek is bekend dat in het waswater van opslagkisten voor landbouwproducten restanten van gewasbeschermingsmiddelen zitten. Lozing van kistenwaswater in de sloot is niet toegestaan. Enkele jaren geleden informeerde het waterschap u over het beleid om deze lozingen te saneren. Dit draagt bij aan schoon oppervlaktewater. Wij brengen dit thema opnieuw onder uw aandacht. Hieronder leest u welke maatregelen u kunt nemen en hoe het waterschap reageert op een lozing van kistenwaswater in de sloot.

Maatregelen voor een schone sloot

Volgens de milieuregels mag u het kistenwaswater niet lozen in het oppervlaktewater. Lozen op de onverharde bodem of in het vuilwaterriool is wel toegestaan. Voor lozing op de bodem zijn er geen aanvullende voorwaarden. Bij lozing in het vuilwaterriool mag in het kistenwaswater niet meer dan 300 mg/l aan onopgeloste stoffen (o.a. gronddeeltjes) zitten. Loost u het kistenwaswater nog in de sloot, dan moet u deze lozing saneren. Voorbeelden van maatregelen die u kunt nemen:

- lozen op een onverhard deel van het erf of in een infiltratievoorziening bij een wasplaats;
- opvangen in een opslagvoorziening en uitrijden over landbouwgrond;
- opvangen en verwerken in een zuiveringsvoorziening;
- hergebruiken van het kistenwaswater.

Voor de langere termijn is ongezuiverd lozen van kistenwaswater op de bodem niet wenselijk. Inmiddels zijn kistenwassers met hergebruik en eventueel ontsmetting van het waswater beschikbaar voor de praktijk. U kunt ook overwegen om de kisten droog te reinigen in plaats van met water.

Wat doet het waterschap bij constatering van een lozing van kistenwaswater in de sloot?

Bij constatering van deze lozing door een toezichthouder treedt het waterschap met ingang van 2018 op volgens de Landelijke Handhavingstrategie. Hierover hebben wij u destijds per brief en in de agrarische nieuwsbrief geïnformeerd. Het betekent dat het waterschap u een last onder dwangsom kan opleggen om de overtreding te beëindigen. Ook kan een BOA van het waterschap een proces-verbaal opmaken wat leidt tot een geldboete. Waarom is het

waterschap streng? Het saneren van deze erfmissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater draagt bij aan het verminderen van de normoverschrijdingen en daarmee aan schoon oppervlaktewater.

Neem contact op met de Agrohulpdesk van het waterschap

Liever gaan wij in gesprek over de maatregelen voor het kistenwaswater! Neem hiervoor contact op met de Agrohulpdesk. U kunt een e-mail sturen naar agrohulpdesk@zuiderzeeland.nl of bellen: 0320 274 911.

Joanneke Spruijt en Bert van den Bosch, adviseurs van Waterschap Zuiderzeeland denken graag met u mee en komen bij u op het erf voor een gratis adviesbezoek. ■

“Liever gaan wij in gesprek over de maatregelen.”

Waswater van opslagkisten

BESPUITING SLOTEN MET ROUNDUP

Middelen met de stof glyfosaat, beter bekend als Roundup, mogen niet worden toegepast in sloten. Dit is een wettelijk verbod. Glyfosaat en het afbraakproduct hiervan zijn namelijk schadelijk voor het oppervlaktewater.

Het waterschap ziet de laatste jaren helaas weer meer bespuitingen met Roundup op met name sloottaluds rondom boerenerven. Hieronder leest u welke alternatieven hiervoor zijn en hoe het waterschap reageert op een bespuiting van een sloot met Roundup.

Milieuvriendelijke alternatieven

Op een niet goed begroeid of zwart sloottalud kunnen onkruiden zich goed ontwikkelen. U blijft dan onkruid bestrijden. Ook is zo'n sloottalud gevoeliger voor inzakking. De waterafvoer komt dan mogelijk in het geding. In plaats van Roundup spuiten zijn er milieuvriendelijke alternatieven:

- Zaai het sloottalud in met gras, zodat zich een gesloten grasmat

kan ontwikkelen. Informeer bij een graszaadleverancier naar een geschikt mengsel. Maai het sloottalud regelmatig en voer bij voorkeur het maaisel af;

- Leg worteldoek op het sloottalud en beplant dit talud met een bodembedekker, zoals maagdenpalm, hедера, dwergmispel of stekelnootje;
- Verwijder onkruiden op een niet-chemische manier van het sloottalud door bijvoorbeeld te branden of te schoffelen.

Wat doet het waterschap bij constatering van een bespuiting van een sloot met Roundup?

Toezichhouders letten bij reguliere bedrijfscontroles en surveillance

ook op bespuitingen van sloten met Roundup. Bij constatering hiervan kan het waterschap waarschuwend of handhavend optreden. In het laatste geval krijgt u een geldboete. Een 'doodgespoten' sloottalud is een overtreding die ook leidt tot een korting op uw subsidies op grond van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Bij een zwart sloottalud maakt het waterschap een afspraak met u over het inzaaien van gras of het beplanten met een bodembedekker. Dit is een verplichting vanuit de Keur van Waterschap Zuiderzeeland. ■

Spuit uw sloot niet met Roundup! Hiermee voorkomt u handhavend optreden, werkt u mee aan schoon oppervlaktewater en zorgt u voor een goede waterafvoer. Groen begroeide sloten geven ook een mooier beeld in het landschap.

Zwart sloottalud

Groen sloottalud een jaar later

Colofon Redactie: Waterschap Zuiderzeeland. Fotografie: Waterschap Zuiderzeeland.

Vormgeving: Simons en Boom. Druk: OBT-Opmeer. www.zuiderzeeland.nl